

La salut del poble es la suprema llei.

Poble que no lluita, es poble mort, y tal lluita deu ser sols pel dret a la vida y a la lliure manifestació.

LA TRONADA

Tots els que'ns buscan lo benestar a l'altre vida s'el procuran per aquesta.

Deu al crear al dimoni, ó va equivocar-se ó es que gosa en que'l mal existeixi; per aixó la ciencia no lliga ab ells.

Setmanari satírich vermell.

Sortirà tots los dissaptes.

Preus de subscripció

Granollers al mes. . . 0'25 ptas. |
Fora trimestre. . . 1'00 » |

Administració y Redacció, Aurora, 23

Tots els originals encaminats al bé públich, s'insertarán.

Pago per adelantat.

Número solt 5 céntims per tot arreu.

De la guerra rus-japonesa

Los altruistas sentiments d'humanitarisme's van desenvolupant rápidamente de per tot y particularment en los pobles més senyalats per son esclavisme com Russia.

Ab motiu de sa guerra ab lo Japó, infinitat de proclamas contra la guerra han circulat per aquell desgraciat pais, desgraciat per sos tiráns, puig la teocracia russa es la més despótica de las fórmulas de dominar los pobles que hi ha á Europa.

Pro la labor del gran sabi humanitarista y filosofh Lleó Tolstoi no deixa de dar son resultat, ab satisfacció del mont honrat y de sentiments, puig del fons del cor de tots los partits surten los més grans anatemas contra aquet malehit sistema de assassinar los pobles per satisfer ambicions particulars de sos esclavisadors; la guerra.

Infinitat de proclamas contra la tal, han circulat per Russia, durant aquest período marcial firmadas per La democracia-social Cettona, Partit revolucionari Cel-Rus, Partit social-democrátich Lithuanio, Partit socialista Polar.

Interessant es la proclama que firmada pel Partit obrer social-democrátich rus, circulá no fa molt ab l'epígraf «Perqué ha de morir lo soldat rus?» Diu:

«Primer, perquè'l czar rus, que cobra millons de dotació al any y posseheix las millors terras de

Crimea, del Cáucaso, de Siberia, del Ural, del Turkestán, puga arrebatre novas terras en Manchuria y Corea.

»Segón, á fi de que'l govern del czar, que arruina per sos impostos y prestacions á 180 millons d' homes, trobi á 20 millons més de *fidels súbdits*.

»Tercer, perquè'ls sacerdots ortodoxes, que á sa vegada desbalijan á 50 millons de creyents, tingan l'ocasió de demanar novas subvencions en vista de la conversió *per la forsa* dels dissidents anexionats.

»Cuart, á fi de que la noblesa puga obtenir milers de colocacions en la policia, la justicia, el govern, las aduanas, etc., etc.

»Quint, perquè'ls contratistas, los fabricants y'ls banquers, organisin, gracias al diner de la corona, es dir, del poble, negocis ventajosos en las novas possessions.

»Sext, á fi de poguer dotar ab novas terras als hisendats que s'han menjat sos bens, y d'enganyar, per segona vegada, las esperansas del proletari, deixantlo sens terra y sens pá.

»Séptim, perquè'l czar-Batiuchka 'n el cas de que'l mateix soldat tártar se negués fer foch contra l'obrer y mujick tinga en reserva soldats ignorants trets d'entre'ls nous súbdits manchuriáns y coreáns.

»Octau, per prepará nous sitis destinats á la deportació y reclusió d'obrers que demanan pá y's rebelan contra l'opresió czarista-capitalista, cuant no quedan espays en las illas Sajaliu, ni'n Ja-

kutsk, ni'n las presóns de Russia.

»Nové, per enriqueir ab la guerra als tiburóns devoradors que merodeijan alrededor de tots los negocis militars.

»Décim, per recompensar al soldat rus de las penalitats de la guerra extenuantlo ab serveys prolongats, dantli aliments podrits, robantlo á cada moment, entregantlo al pal y á las humiliacions de sos *gefes*, enviantlo per cualsevol nonada als batallóns disciplinaris.

»Y perquè'l soldat consenteixi sens murmurar á anar á morir en aquestas condicions se li dirá que ha de ferho *per la patria, per la fé y pera'l czar batiuchka* y ¡per la gloria del poble rus!

»Arruinar á la patria es, segons se despren, combatir per la patria; proporcionar rentas als pops holgassáns, es defensar la fé; prodigar condecoracions y cintatjes als generals russos, saquejar y exterminar als pacífichs xinos y japonesos es lo qu' enalteixen com la gloria del poble rus.

»No; el soldat rus no serveix més que al trono autocrátich y á la pandilla de lacayos del czar.

»El czar necessita la guerra, de la cual ne treurá las millors ventatjas.

»Pera'l trono autocrátich, que viu de las desditxas populars, sostingut sobre un munt d'hossos humans; per éll, sols per sa glorificació, va á morir á l'Extrem-Orient, el soldat rus.»

¿Qué'ls sembla?

Lo degradant patrioterisme y

flamenquisme del poble espanyol ofegà tals sentiments en el proletari cuan nostras guerras colonials.

CLAR-I-NET.

*****

¡A la Barra!

Tres per un flux.

D'entre tants y tants de tanda, aquesta vegada n'hi englobém tres: En Joseph Carrera Nualart, en Juan Gou, alias Frare y D. Miquel Blanchart.

Aquets son los causants directes del ensopiment de la vila, del vici que ab tant desentrotllo 's va extenent y d'un sens fi d'arbitrarietats comesas en las personas d'honrats habitants d'eixa població.

En Joseph Carrera Nualart, aquell jove que anys enrera li vaticinaban un porvenir honrós, fins com una especie de gloria per la classe obrera.

¡Miserable! Comensém per «La Enciclopedia» n.º 1 del según any (31 Janer 1897) diu: «Deb.do, pues, á su cordura y sensatez y á los progresos que habia hecho en sus estudios, pudo, sin casi apercibirse el cambio, pasar de alumno á profesor en la misma escuela».

Are ell te la paraula y la tenen los que 's recordan de l'Escola Laica d'aquella época.

En resumen; d'alumne á passat á deshonrador de la mateixa; y a propòsit, ¿que s'han fet d'aquellas CENT CINCUANTA PESETAS que per iniciativa del alashoras concejal Sr. Garrell, se li entregà per que las invertís en premis pels alumnes en exàmens? ¡Hipòcrita refinat!

Es y ha sigut un jovenet llest y aprofitat, servint d'instrument en las maquinacions dels altres dos. Sa llestesa arriba á que 'n sen al finir el primer trimestre de secretari auxiliar ó sigui ab retribució de La Unió Lliberal al presentar el recibo cobrà'l mateix temps per duplicat, ó sia de semestre, sorprentent la bona voluntad d'uns y ab beneplácit d'altres que aixís comensaban á recompensar sos denigrants y asquerosos treballs de zapa.

Si, socis de l'Unió Lliberal, lo gos del amo, vull dir, lo senyoret Carrera cobrà CENT VINTICINCH PESSETAS que no li corresponian.

L'altre es el matuter anomenat Joan

Gou, home repugnant que segóns éll y altres que'n respondran «obra per darse gust als seus co... ¡loms quines paraules de dir. Malversador de fondos en l'Unió Lliberal sent éll caixé (en el jutjat li dirém) devastador. d'honras agenas que tractaba de lladres als altres (de darrera s'entén) y may tingué valor per dirho a la cara.

Sa obra ha sigut denigrant y funesta, no parant fins á portar lo desbarajust en l'Unió lloch, ahont per escarni del mont, s'ha convertit en un garito jugantshi fins jochs prohibits.

Aquesta es l'obra del Frare.

En Clar-i-net feu un cuento que's publica en *El Congost* que segons veus fidedignas el preocupá molt, pro molt; éll sabrà'l perquè, y tota la vila també.

L'altre es lo senyor Blanxart, arcalde en l'actualitat, que sab, com ningú de la vila ignora, qu'en L'Unió Lliberal se fa'l catxo y'l quinto y éll tant fresquet he tolera.

¿Perque, senyor Blanxart?

¿Qué's que creu que no's fau els gastos y tal volta las sevas facturas perillan?

Ho's prohibeix aquest escàndol, ó sinó podrém dir que l'autoritat del senyor *Alcalde de Granollers*, los compinxes de l'Unió se l'han passada pels caisotets.

Son moitas las cosas que esperan tanda dins lo tinter, pro surtirán y entre tant per farsants ¡A la barra!

GRUPO REBELDE.

*****

Per nostres drets

No som morts.

Encar respirém. Y respirém un ambient sà, fort y enèrgich, com es l'ambient de la reivindicació.

Com en nostra vila se sap y com volem que's sapiga fora d'ella, nosaltres som los expulsats de La Unió Lliberal.

¿Perque? Sencillament

Nosaltres que unint tot element radical suant sanch y agua fundarem dita Societat, vòliam, ¡oh imbécils de nosaltres! que dins son seno y cabés tot sentiment popular, que fos un lloch de desahogo, d'asbarjo y de relació entre la classe productora; la única, la mes sana, que dona vida a l'humanitat y per aixó allí s'hi daban mitins, no carrinclons, retrógados ni catalaners com are, allí las societats de resistencia, en las lluitas contra l'opresió tenian son lloch per reunir-se y relacionarse, en ti era una verdadera «Casa del

Poble» per tot lo que tingués tendencia á millorar l'estat moral y material de nostra vila en general y del explotat en particular.

Una manada de llops famolenchs, lo caciquisme, —aquesta fera devoradora qu'ab qualsevol trajo d'actualitat es fá amo y senyor de per tot,— veyen nostres fins, que no eran medros ni egoismes personals, no pará fins devastaro tot y ab treballs repugnants y asquerosos d'un mónstre casi ab figura d'home de'n Joan Gou, aquell matuter patrocinat, segóns versións públicas, pel caciquisme y de l'inercia y deixadesa d'aquestas desgraciadas masses atacadas d'inconsciencia s'ens expulsá, á nosaltres, los que mes treballs morals y materials teniam dins ¿perque? Mirem son resultat.

Lo poble victima d'una tremenda crisis deguda al egoisme del capital conegut per el *trust* del cotó y d'unas deplorables administracions caciquils, ab los treballs de zapa d'aquets repugnants tipos, está dividit y desorientat; dins aquella, nostra casa, ¡enteneuho be mónstres! nostra casa, ja no hi ha reunions, mitins ni conferencias, ja no s'hi relaciona per millorar nostra condició, sols hi ha un gran moviment d'espectacle, aixís com una *danza macabre*. Son cossos que's mouhen al ressort de las conveniencias pro sens virilitat, morts, ben morts, seus ánima ni sentiments de cap classe.

Allí dins, en aquella casa d'esbarjo y activitat, per vergonya del poble inconscient no hi ha res mes que vici. Allí, en la font de la ciencia y desenrotllo intelectual ¡miserables! ¡en la Biblioteca! s'hi juga als prohibits.

Si las autoritats locals ho toleran, —perque ¡mentida! no ho ignoran que de públich se fa,— nosaltres, no, no volem ni podem tolerarho.

Encar que os pesi, es casa nostra, nostra sanch es englabada en sos fonaments, vivim pera ella, perquè en ella si fonamentan nostras aspiracions; y no protestem perquè nostras protestas passarian al olvit y escarni de quatre miserables. Pró volem nostres drets, volem justicia encar que'ns hi hagim de fer a mossegadas.

Per are acudirém en números succesius al tribunal popular, farém veure al poble nostras demeracions nostras usurpacions y el poble que jutji y si demà entrém en el terreno de la verdadera defensa... que jutji també.

¿Ah, que cap de nostres infames usurpadors es capas de treure la cara?

¡Infames prostituidors!

LOS EXPULSATS.

*****

CANTARS

No me mires, no me mates,
déjame vivir en paz;
cuan torni voltar l'Espanya
de ministre no'n vull cap.

*Dicen que D. Carlos viene
y que en su mano trae una flor.
Qui dels dos li ha regalada,
¿el cotxero ó bé el pintor?*

*¿Donde vas virgen del Carmen,
donde vas tan afligida?
al fillet vull vestir d'home,
¡no'm regalan cap ermilla!*

*En tu pino planto un puerta
y en tu parra una ventana,
si'n Nozaleda va á Valencia
prou li plantan clatellada*

*Pregunté por Sanchez Toca
y maura me contestó,
de l'anada á Barcelona
que li tocá, sigué jo.*

*El sereno de mi barrio
es un poco borrasquero,
jo'n conech un de sereno
gandulás y gran embustero.*

*Cuando vas á la fuente
no vas por agua,
vas per beure si'ls burots
cobran la paga. (1)*

*A mi me llaman la Chata
y á mi la de Lavapiés
com cacich de la comarca
só don Salvador primer.*

QUICO.

(1) assenyalada.

*****

Llampechs

Segóns veus ambulants diu que'n nostre cos de guarda consums hi ha privilegiats de varias classes y explotats á la última.

Se'ns ha dit que uns cobran *dotze* rals y en la nómina en firman *quinze* y altres que sols ne guanyan nou y 'ls fan ter algunas vagas forsosas al mes, aixís com si'ls tinguessin per forsa.

¿Es veritat que n'oi ha que cobran sens prestar servey? ¿Es veritat que n *Petitet* cobra *deu* rals diaris á cambi d'un parell ó tres horas de servey?

Contan alguns al veurel cada vesprada que presta servey al carrer de l'Aurora, que com allí hi ha un grané deu vigilar tal volta que las *ratas*... no's mengin lo grá.

¡Qué'n son de tafaners la gent!

La escuadra inglesa á últims de mes anirá á Palma de Mallorca per... véurela.

Espressiós.

Serán una friolera 60 buchs y 3 transports ab carbó y petroli pel consum de la mateixa.

¡No se si als mallorquins los impresionará! Nosaltres aquí á Granollers no'n fariam cabal, com que cada dijous baixa l'escuadra de La Garriga, ja hi estem fets.

Y d'inglesos ne tenim la... mar

¿Heritat Sr. Alcalde?

Ja fa uns cuants dias que's donan bolas als gossos.

Hi ha algún empleat municipal que no deu deixarli de venirli al *pelo*.

Tot son passeijos digestius.

Per aixó en Castellet es tant aficionat al tresillo y solo... per aprofitar las bolas.

¡Per la feina que tel ¡Passat de portar la canalla á la *nona*?

Lo cardenal Rampolla ex-secretari d'Estat baix los tretze lleóns, vull dir, baix Lleó XIII, aconsellá la major prudencia y cortesia ab las negociaciós ab França, en la reunió que se celebrá el día 8 del corrent en lo palau del Vaticá.

Prudencia y cortesia.

¡Oh, ya, ya! No fos cas que habentlos quitat la grana de la menjadora els quitessin fins la palla... ó'ls fermessin per la cua.

¡Ah, fillets! prudencia y cortesia.

¡Ay! Tot suho, tot tremolo.

¿No ho sabeu?

França ha romput las relaciós diplomáticas ab el Papa... natas.

El ministre de Negocis Extranjeros, en el Concell va llegir la provocadora nota del Vaticá.

¡Ave María Puríssima!

Ja'm sembla que si han d'urribar á las mans queden sense capelláns, frares, jesuitas, escolapis, etc., etc., per batrers contra las tropas republicanas.

M'agradaría per veure qui guanyaría, els fills del Pare Etern ó las satánicas hostes.

Es alló; son gustos.

Sembla que á unas cuantas tragavelas, nos- tra TRONADA las espanta.

¿Perqué?

Tenen por que un llamp no incendií algún magatsem de llana clatelluda.

¡Pobretas! ¡Fins arribar á dir que la gran sequia era deguda á la circulació d' aquets paperots impios!

Ja plourá, no vos espanteu.

Ni han que n'estan tant segurs de que ho farà, que ni menos regan... la carretera.

¿Veritat, Excm. Ajuntament?

¡Alsa! las monjetas y tabas, vull dir, frares, ¡no n'estarán poch de contentóns ab lo donatiu

regi de las vinticinch mil pelas! Segóns acabo de llegir, casi totas anirán á parar á las Congregaciós relliscosas.

¡Cuántas pussas de capellá, matóns de monja, licor dels frares y... pans de pessich!

¡Ey! Jo m'ho penso.

Una nova cafrería ó confraría es la que va prenent gran peu per tot arreu y particularment entre els del nap á la clepsa.

La de San Pare Román

Fa poch dias ingressá en la tal el cassa ánimas Antón Era pebrot.

L'acte se celebrá en l'iglesia de San Cugat de Barcelona, sent secretari el jovenet Valentí Cobet Morales y presenciantlo numerós públich y algún municipal que conduí al sátir negre al cuartelillo.

Diuen que aquell jovenet, perquè la tinta no s'esbravi, tapa son tinter ab una espardenyá.

Qui assegura, dura.

*****

ESPURNAS

Lo despotisme es allá ¡ahont falta la rahó.

No aprecia sa llibertat qui usurpa la d'un altre.

En lo mon hi ha establir un sistema semianárquich.

Lo clero.

Comunisme, idioma universal y amor lliure.

¿Que'ls falta a'n ells?

Val mes mossegada de cá, que cantada de capellá.

Tots los mes plens de butxaca, solen ser mes buits de cervell.

L'AVI.

AVIS

Ab motiu del molt original, deixarém de publicar lo folletí Misteris del meu Convent (Memorias d' un ex-pensionista) cual trevall se publicarà ab folletó y 's posará á la venta pública.

Bussón d'en Banyeta

La Roca 18 de Maig de 1904.

Las fortas ventadas que en aqueixa comarca van bufant, son tan plenas de polvos de matar cacichs, que prompte aquestas los farán desapareixe del mapa. A Palou tenen un Mayol y á La Roca hi ha un Planetas, que amparats ab lo pestilent caciquisme han trafiquejat fins ara ab borrhchs y demás bestiar llanut, esquilant y tallant las carns de la calitat que han volgut á ciencia y paciencia de la butxaca dels vehins. Pero l'aureig de la llibertat ha arribat ja tan á l'un poble com á l'altre, y el crit de *fora la carn de cacich* s'ha fet general.

En cada un de dits pobles s'ha obert una carniceria democrática en competencia á la d'aquells que fa farum de cacich. Ja tenim ara á n'en Planetas de La Roca y á en Mayol de Palou regirant lleys, buscant matriculas, somniant disposicions y trampejant contractes á fi d'atropellar á los nous carnicers que se'ls han posat frente á frente.

Alló de que cuan lo sol surt, surt per tothom no els hi acomoda perquè estaban acostumats á mamárselas dolsas, ara els hi toca llepar l'os y espaternegar com gossos folls. Vehins de La Roca y de Palou, no consentiu que s'atropelli la vostra llibertat.

La voluntat del poble lliure, es la primera lley.

UN REVOLTÓS.

Premiá de Mar 18 de Maig de 1904.

Molt estimat director: Dias há que per aquí sentíam una furtó de socarrim per ser algo agradable perquè ya creyam qu'era degut á que algun condemnat á peremaneixe anys y mes anys á las calderas d'en Pere Botero había lograt escaparse posanne estada en un poble d'aquet vol.

Y en efecte la semana pasada un amich ens enterá de que en Granollers había aparegut un nou periódich titulat LA TRONADA el cual venia á la lluita per fer compendre al poble treballador totes las mentidas y supercherias de que's valen aquella gent que's vesteixen pel cap, de trajo y conciencia negra, que'n materia d'explotá y reventá al próxim ab criminals sistemas son una especialitat.

També ens enterarem de que son director es un dimoni ab cua y tot dels mes grossos y atrevits de lo cual ens alegrem molt puig que ja ens arribem á figurar els grans disgustos y malsdecap que donará á tots els ratas y ratetas de sacristia y demás gent que viu explotant la bondat del poble. ¡Cuantas excomunións y reexcomunións es guanyará socarrimat director! Pro es alló, com que vosté ya ha estat á l'infern y demás puestos ahont els

representants de deu ó de dotse (no ve de dos) l'han enviat diferentas vegadas suposém que no s'espantarà per rés ni retrocedirá en el bon camí que ha emprés, ab lo cual ens demostrará que no li fa rés tornarhi, de lo cual deduhim de que si es veritat que ni així si deu estar molt bé y que'l foch que si fá en lloch de ser foch que cremi y martirisi ha de ser foch d'encenalls que sols serveix per divertir als enfutismats dimonis lo mateix que el foch d'en Joan y en Pere diverteix á las criaturas.

Precisament tot lo contrari de lo que predican els escarbats mes negres y feréstechs y de cor mes dú que per desgracia de la Llibertat, de la Ciencia, del Progrés y de la verdadera Igualtat entre els homes encare existeixen.

Antes de fer punt final li haig de dir lo següent: ¿Sab que'l dijous passat lo Senyor Salas Antón en el Centro Carca-Catalanista ens va donar una conferencia que en realitat va resultar una verdadera *lata*? Donchs si senyor; figuris que'ns va fer saber que n'era burgés, que á ne'l mon cada cual s'ha de conformá ab la seva sort que'ls que naixen rics están en el dret de disfrutar de totes las benandansas y comoditats d'aquesta injusta societat pero que'ls treballadors no tenen altre remey que conformarse ab la seva desgracia dihent que'l problema social no's pot arreglá perquè si 'ls treballadors fossim al puesto dels burgesos faríam igual qu'ells.

Per lo tant igual per igual *que se quede en casa* que no si quedarà perquè nosaltres los obrers lluitarem fins que haurém lograt derrocá el capital causa de tots els mals socials.

Després ens doná una racció de cooperatisme afirmant que per medi de aquest sistema l'obrer *logrará* sa verdadera emancipació. Respecte aquest punt y hauria molt que discutir pro degut á la molta extensió d'aquestas cuartilles y al no volguer donar importáncia al *tipo* que m'ocupa, porque no s'ho mereix ni ell, ni las teorías per ell sustentadas, porque no son fillas de la sinceritat d'un home formal y de criteri sá, sino de un farsant redomat aspirant á *regenerador* del poble republicá de doublé, socialista de cartró ab vistas al catalanisme.

Per lo tant las ideas que pugui exposá un tipo de tal calanya no poden ser discutidas per no deshonrarlas.

Sembla mentida que aquets redentors de guardarrobia pel sol fet de poguer governá siguin capassos de fe tantas trapacerias y enganyar miserablement al poble treballador.

UN JOVENET.

La Garriga 18 Maig de 1904.

Rostit company: Aquí dalt tenim una desgracia molt sensible.

Els pastorets dels remats de llana, no de la llana dels remats, no surten de casa que no's fiquin en una banda ó altre, ¿que 's extrany? gens.

Hi ha días que fins á tres els han de portar á la secretaria del Jutjat per la reconvicció. ¡No surtissin de casa per res, que no'ls passaria.

Hi han malas llenguas que's pensan que com que'l secretari del Jutje es cunyat del tinent de mossos, aquet procura darli protecció, pró ¡cá! ¿oy?

Els demás tots bons, probas que passat aixó de la protecció, vull dir, dels pastorets, no passa res mes.

Estich vigilant las olivas si's veurán l'oli de las llantias públicas, veurém.

Ton company d'infern.

P'ATRAS.

*****

Correspondencia Administrativa

Vilasar de Dalt.—Pepus, Aumentat.

Premiá de Mar.—J. S. Rebut y enterat. Va el mitj paquet á J. A.

La Roca.—Revoltós. Va anar l'una y va l'altre.

La Garriga.—P'atrás. Vigileu fills de Satán. Va.

Interior.—V. Gamero. Per lo de la comissió de propaganda, avistat ab lo «Grupo Juventud Ácrata Ah, y gracias.

La Roca.—Un enfastigueijat. Ho corretgirem y aurá al número que bé.

San Celoni.—J. Clós. Feu molta bondat per aquet y... no val á badar. Garrotada á tot bitxo.

Advertim á tots los que rebin nostre periódich y vulguin continuar rebentlo que'ns ho escriguin.

Tota correspondencia, ab carta desclosa, sello de quart de céntim constant en el sobre «Original pera Imprempta» s'estalviarán y ens estalviarém gastos.

De per tot que hi hagi qui mereixi el lloch d'honor «¡A la barra!» que s'envihin datos.

*****

PUNTS DE VENDA

Administració, Aurora, 23.

Llorens Carbó, Alfons IV n.º 57

Joan Climent (á) Marxant,
Prim n.º 156.